

ställning av debattartiklar, som barnomsorgsgruppen publicerat under våren? 10 författare, som tillsammans representerar riksdagspartierna, kyrkan och forskningen ger här sina egna reflexioner och värderingar på barnuppfostran. Boken tycks ha glömts bort. Någon debatt kom aldrig till stånd, men det kanske anses fullt att vilja påverka barn. Det tycks i varje fall inte vara ett ämne, som man i

första hand tar upp till debatt bland förskolepersonal och föräldrar.

Vad vill jag nu ha sagt med detta? Jo, att materialet från Barnmiljöutredningen känns viktigt och angeläget, och att tidskriften har gjort ett bra sammandrag av detta. Men att kunskap och erfarenheter samt förslag till förändringar också finns ute på fältet. Ibland kanske rent av tidigare än i vetenskapliga rapporter.

Red: Arne Borg

Professur i socialt arbete vid Stockholms universitet

Stocholmsregionen av FSS har vid en uppvaktning för utbildningsministern den 25 november 1977 tillsammans med Socialhögskolans studentkår, Stockholms Universitet, Sveriges Kommunal tjänstemannaförbund, Sveriges Socionomers Riksförbund och Sveriges Socionomförbund överlämnat följande uttalande:

”Frågan om möjligheten att få till stånd en organiserad forskningsverksamhet vid socialhögskolan i Stockholm kan sägas ha varit ett stående diskussionstema sedan mitten av 1960-talet. Framställningar om inrättande av en professur i social forskning har därvid också gjorts men inte vunnit beaktande. Ut-

gångspunkten för dessa initiativ har varit given. Ingen utbildning kan i längden utvecklas utan förankring i ett relevant forskningsarbete. Då reguljära forskningsresurser inte funnits inom högskolan har denna därför sökt stimulera forskningsinriktade aktiviteter i skilda sammanhang. En viss begränsad forskning har också kunnat bedrivas bl a i samband med att högskolans lärare kunnat medverka i vissa större undersökningar.

Två faktorer har radikalt förändrat läget i forskningsfrågan, högskolereformen och riksdagens beslut i år att i samband med denna inrätta en professur i socialt arbete vid universitetet i Göteborg. Därvid uttalades i propositionen att forskningsorganisationen inom ramen för ämnet socialt arbete successivt skulle byggas ut. Regeringens proposition och riksdagens beslut i ärendet grundades på förslag av nämnden för socionomutbildning, innebärande dels en reformering av utbildningen på sociala linjen med det nya integrerade ämnet socialt arbete i centrum, dels en därtill knuten forskningsorganisation. Under det förberedande arbetet förutsattes allmänt att socialhögskolan i Stockholm (numera institutionen för socionomutbildning vid Stockholms universitet) skulle komma ifråga under den första etappen av forskningsorganisationens uppbyggnad.

Sedan UHÄ i sin anslagsfram-

ställning för budgetåret 1978/79 föreslagit att en professur i socialt arbete inrättas vid Stockholms universitet, institutionen för socionomutbildning, fr o m 1978-07-01 vill under tecknade representanter för universitetet och organisationer inom stockholmsregionen framföra följande synpunkter.

Institutionen för socionomutbildning vid Stockholms universitet är den största institutionen i landet inom sitt utbildningsområde. Den kan repliera på en socialarbetarkår som är den ojämförligt största i förhållande till motsvarande yrkeskategorier inom övriga högskoleregioner. Det är väl känt att socialtjänstemännens arbete inom regionen (inklusive Gotland) är starkt differentierat och innesluter en kvantitativ och kvalitativt svårbemästrad problematik. Befolkningens omfattning, sammansättning och fördelning på olika yrkesgrupper, dess arbetsplatsförhållanden, boendeförhållanden och kommunikationer erbjuder således, liksom även den kommunala indelningen och den administrativa strukturen i övrigt, ett synnerligen varierat arbetsfält. Underlaget för forskning inom regionen är sålunda mycket betydande, och den breda rekryteringsbasen för forskarstuderande skapar betingelser för ett optimalt utnyttjande av forskningsresurser. Genom studiepraktiken har institutionen ett väl etablerat kontaktnät med yrkeslivet.

Det är institutionens förhoppning att kunna utveckla detta vidare i syfte att förbättra utbildningen. Endast genom tilldelning av fasta forskningsresurser kan emellertid en kombination av utbildning och yrkeslivserfarenhet ge incitament till förnyelse och förändringar av det sociala arbetets villkor. Därigenom skulle institutionen också kunna utbilda sina egna lärare i socialt arbete.

Socialarbetarna har på olika sätt visat ett starkt intresse för att direkt kunna medvera i en arbetslivs- och universitetsbaserad social forskning. Denna förutsätter givetvis en samverkan med andra samhällsvetenskapliga discipliner och en samverkan över fakultetsgränserna liksom också med existerande och planerade sk fältstationer på det sociala området. Även med hänsyn till att det här är fråga om tillämpad

forskning inom ett i hög grad obearbetat område är det uppenbart att en professur i socialt arbete vid Stockholms universitet ur samhällsekonomisk synpunkt är en viktig och angelägen investering.

Vi hemställer att regeringen i proposition till riksdagen tillstyrker UHÅs framställning om en professur i socialt arbete vid Stockholms universitet från 1978-07-01."

bok recensioner

Ett saneringsstråk i Oslo

ROLF HANOA

Socialmedisinske behov og utførelse i et saneringsstrøk i Oslo

Gyldendal Norsk Forlag, Oslo/
Gjøvik 1977, 189 s.

Den norske socialmedicinaren Rolf Hanoa har gått ut i ett saneringsstråk, uppsökt problemen, levt med dem litet och studerat dem samtidigt som han försökt göra något åt dem. (Rolf Hanoa: Socialmedisinske behov og utførelse i et saneringsstrøk i Oslo, Gyldendal Norsk Forlag, Oslo 1977.) På det sättet ville han studera hur välfärdsstaten lyckats med att uppnå målet om kollektiv och individuell välfärd. Han utgår från att vissa tecken finns som visar om välfärden sviktar nämligen otäckta hjälpbehov, låg levnadsnivå, anpass-

ningsproblem i arbetet eller arbetslöshet, ej tillgodosett behov av förtidspension, dåliga bostadsförhållanden. Idén var att genom deltagande observation, strukturerade och ostrukturerade intervjuer, klinisk undersökning och biologiska prover få en mångsidig bild av områdets medicinska och sociala situation. Det finns fördelar och nackdelar med metoden. Hanoa anser att avslutningen blir stor, man får tillgång till en hel del relevanta data gratis och det ökar validiteten av mätningarna. Det sätts också igång en informationsprocess i området som underlättar kontakterna. Nackdelen är att det nog inte går att använda metodiken i områden med goda sociala förhållanden eftersom aktionen blir mindre meningsfull där. Det är lätt att kritisera en studie av detta slag. Begreppen är vaga, definitionerna föga utvecklade, data är mjuka och resultaten ofta osäkra. Var sak måste emellertid bedömas efter sin art. Studien ger de svar undersökningar av denna art kan ge.

Materialet utgjordes av de vuxna personer som bodde i de gamla husen i ett utvalt saneringsmoget område. Det var 380 personer och 343 eller 90 % kom att undersökas. Sanering var nära förestående och området torde ha levt under en känsla av uppbrott. Under fältarbetets gång blev 13 % av bostäderna tomma. Ändå ökade befolkningen genom inflyttning av framför allt gästarbetare som bodde trångt. Medelinkomsten

var låg, bostäderna ofta omoderna, dåligt underhållna, dåligt utrustade, trånga, ofta kalla, råa, dragiga. Trångbodda var 80 % om man med trångboddhet menar mer än en person per rum inklusive köket. Knappt hälften hade varmvattenkälla. Området hade sin historia och resultatet av den var en eftersättning av underhållsarbeten. En stor del bostäder hade köpts upp av Oslo kommun men det innebar att det blev genomgångsbostäder. Kort sagt, bostadsförhållandena var urusla. Fattas bara, Hanoa hade ju valt ut det värsta området i Oslo.

Den sociala miljön var också i stora drag eländig, området var förslummat genom dåligt underhåll, utflyttning av de relativt rikare och inflyttning av de relativt fattigare. Toleransen var stor i fråga om bråk, störd nattro, fylleri, kriminalitet och sociala avvikelser av alla slag.

Sjukdomar och besvär var också relativt vanliga. Nära hälften led av rastlöshet, 40 % av sömnlöshet och 33 % hade ångest. Frekvenserna på detta slags symtom verkade vara högre än den man brukar finna i andra befolkningar. 3/4 fick någon diagnos, diagnoserna fördelade sig ungefär som i andra befolkningsgrupper med undantag av att den psykiska sjukligheten var högre än man brukar se. Ungefär hälften av befolkningen hade psykisk sjukdom som huvuddiagnos eller bidiagnos.

Konsumtionen av både medicinsk och social service var hög men ändå